

Motivering - Årets utställning

Utställningens titel:

Kvinnorna – Alltid närvarande, sällan sedda

Plats:

Plan 4, Vasamuseet, Stockholm.

Varaktighet:

5 maj 2017 – prel 2019 - kopplat till när förnyelsen av nuvarande basutställningar påbörjas.

Budget:

2 280 000 SEK.

Kontaktuppgifter utställningsansvarig:

Övrig arbetsgrupp:

Internt:

Producenter: Ylva Lewenhaupt, t.o.m. oktober 2016, Johan Gustafsson, fr.o.m. november 2016

Grafisk formgivare: Carina Länk

Forskningsamordnare: Mirja Arnshav

Expert: Fred Hocker

Föremål: Irene Lindblom

Konstruktion och byggnation: Mikael Gustafsson

AV/ It, Ljus: Per Johansson, Pernilla Johansson

Kommunikation: Catrin Rising

Foto: Anneli Karlsson

Externt:

Forskare, faktaunderlag: AnnaSara Hammar, Stockholms universitet

Utställningsformgivare: Evelina Johansson, Expology.

Filmer: Velourfilm

Animering: ShortCut Media

Motivering:

Metod:

Frånvaro av fokus på kvinnors historia har varit ett större problem än bristen på källor. Med hjälp av ny forskning har nu berättelser ur kvinnors perspektiv blivit mer tillgängliga och efterfrågade. Därför tog museet hjälp av dagens forskare för att göra dem synliga igen. Genom att börja utställningsprojektet med en serie föreläsningar/samtal för projektmedlemmarna, med en i taget inbjuden forskare, utvecklade vi kunskap för att få nya perspektiv och insikter. Personalen har varit med om en vetenskaplig resa. Utställningen berör ämnesområden som juridik, handel, företagande och familjepolitik, där viktiga parametrar är krig och religion. I diskussionerna var det också naturligt att inkludera klass, ideal, könsroller, genus, sexualitet och makt. I hela processen fram till invigningen

Datum/Date	2018-01-19
Version.	
Dnr	4.2-2018-63

deltog också en extern forskare från Stockholms universitet förutom våra egna specialister och forskare.

Berättelse/dramaturgi

Utställningen sätter kvinnorna i centrum själva och inte i förhållande till männen. Den berättar om kvinnorna kring *Vasa*, i en vid bemärkelse. Genom möten med individer ur olika samhällsskikt, med mer eller mindre direkt koppling till skeppet, ges en bild av kvinnors levnads- och ansvarsförhållanden i det tidiga 1600-talets Sverige.

Berättelsen är uppbyggd genom att utgångsläget är att kvinnorna var närvarande under 1600-talet men att de osynliggjorts i den traditionella historiebeteckningen där fokus legat på männen och deras bedrifter. Vi vill också visa att ny forskning lyfter fram att kvinnornas handlingsutrymme var större än vad 1600-talets lagtexter och normer antyder. Vi påpekar att i verkligheten var kvinnorna varken obetydliga eller osynliga. De var alltid där, redo att axla nästan vilka arbetsuppgifter som helst och med vilket ansvar som helst.

Utställningen är ett första steg att synliggöra kvinnorna på Vasamuseet. Alla museets befintliga utställningstexter har också granskats ur genusperspektiv. Nästa steg är att ge kvinnorna en rättvis plats jämsides männen. Det sker nu under de kommande åren då alla utställningar på museet ska göras om.

Publikvänlighet

Av museets 1 500 000 besökare/år är ca 85 % från ett annat land. Besökare som ofta bara har en timme avsatt för sitt besök. Samtidigt inriktar sig museet också på att locka tillbaka den lokala publiken. Därför var det ett krav att utställningen utformades så att den kan avläsas på olika sätt av alla besökare. Antingen man bara går igenom utställningen eller söker fördjupning.

Gestaltning:

Utställningen består av olika förmedlingssätt för museets internationella publik. Filmerna med aktiva kvinnor och de noga utvalda bilderna, är framtagna för att skildra att kvinnorna i hög grad var närvarande i samhället och vid tillkomsten av *Vasa*. Det finns inga mörka baksidor på filmdukarna - kvinnorna är alltid närvarande. Stämningens ljudet i utställningen är en tolkning av 1600-talet. Föremålen lyfter fram kvinnorna på *Vasa* utifrån kvinnligt perspektiv eftersom de i basutställningarna inte nämns alls eller behandlas som undantag eller som baksidor.

I centrum av utställningen kan besökarna fördjupa sig i fyra kvinnor, direkt kopplade till *Vasa*.

Varje del i utställningen ska självständigt förmedla utställningens budskap. Anpassade att förstås av museets internationella publik. Samtidigt som de tillsammans ger en fördjupad kunskap för museets närpublik.

Datum/Date 2018-01-19

Version.

Dnr 4.2-2018-63

Datum/Date 2018-01-19

Version.

Dnr 4.2-2018-63

Datum/Date 2018-01-19

Version.

Dnr 4.2-2018-63

Datum/Date 2018-01-19

Version.

Dnr 4.2-2018-63

Datum/Date 2018-01-19
Version.
Dnr 4.2-2018-63

